

DMPG perspektivering Psykologfaglig forskning

Vibeke Bliksted

Specialpsykolog og Professor i klinisk psykologi

Psykiatrisk afdeling Odense-Svendborg

Klinisk Institut, Syddansk Universitet

Kort overblik over
psykologfaglig
forskning i
psykiatrien

Forskere med psykologfaglig baggrund i psykiatrien (anslået antal)

6 Professorer indenfor voksenpsykiatrien

4 Professorer indenfor børne- og ungdomspsykiatrien

Herudover et hav af lektorer, seniorforskere, post doc og ph.d. studerende...

Nogle arbejder 50% klinisk, nogle arbejder fuldtids med forskning, o.s.v.

Forskellig tilknytninger på landets universiteter (fx Folkesundhed, Klinisk institut, Institut for psykologi)

Forskellig grad af klinisk specialistuddannelse

Eksempler på psykologiske forskningsområder

På inden måde en udtømmende beskrivelse

Tradition for meget tæt tværfaglig samarbejde indenfor psykiatrisk forskning

(For slet ikke at nævne andre tværfaglige faggruppers forskning indenfor psykiatrien....)

Forskning i kognition (hukommelse, opmærksomhed osv)

- Biomarkører og kognition på tværs af psykiatrisk og neurologiske sygdomme
- State eller trait ved forskellige psykiske lidelser (fx svær anoreksi)
- Arvelighed af kognition fx ved børn af forældre med psykisk sygdom
- Risikofaktorer for kognitive vanskeligheder ved skizofreni
- Hjerneforandringer ved kognitive vanskeligheder ved skizofreni
- Kognitive vanskeligheder ved ADHD
- Kognition hos børn med autisme (herunder vurdering af brugbare kognitive tests)

Personlighedsforstyrrelser

- Tidlige træk og senere udvikling af EUP
- Tilknytning og mentalisering hos mødre med EUP
- Effekten af kort versus langvarig psykoterapi
- Prediktive faktorer for non-remission
- Differentialdiagnostik ift psykoser

VR, AI, internetbehandling, Apps

- VR baseret eksponeringsterapi ved social fobi/ social fobi+paranoia
- VR behandling i forhold til negative symptomer ved skizofreni
- Internetbaseret behandling målrettet sårbare unge
- AI genereret patient, hvor klinikere kan øve terapeutfærdigheder
- VR terapi målrettet hørehallucinationer
- Internetbaseret behandling af overforbrug af alkohol
- Udvikling af app's til psykoterapeutisk behandling

Interventionsforskning

- Relationsbehandling målrettet psykisk syge mødre og deres små børn
- Forældre og små børn med infantil autisme
- Interventioner målrettet forebyggelse og behandling af svære spiseforstyrrelser
- Compassion fokuseret terapi målrettet unge med hørehallucinationer og deres forældre
- Socialkognitiv træning tilpasset yngre, danske patienter med skizofreni
- Kognitiv terapi målrettet BUP patienter med OCD

For ikke at nævne...

- Screening af katatoni symptomer
- Psykologisk tryghed og eftersamtaler ifm forskning i psykedelika
- Karakteristika ved svære og vedvarende spiseforstyrrelser
- Søskendetilbud
- Tilbud målrettet børn af forældre med psykisk sygdom
- Sammenligning af social kognition hos patienter med medfødte versus erhvervede vanskeligheder

Faglige ambitioner for psykiatrien de næste 5-10 år

- Mindre “forskere er eksperterne”
- Mere inddragelse af patienter og pårørende, samt erfarne klinikere i selve forskningen
- Mere inddragelse af mixed-methods
- Mindre fokus på “one size fits all” baseret på en antagelse om “den gennemsnitlige patient”
- Kritisk skelnen mellem screening og genveje, når man sammenligner grupper vs. individ orienteret Klinisk behandling, hvor man har brug for at kende til alle symptomerne
- Mere tid til at afprøve og tilpasse nye behandlingsformer (alder, diagnose, kultur) inden vi går igang med RCT studier

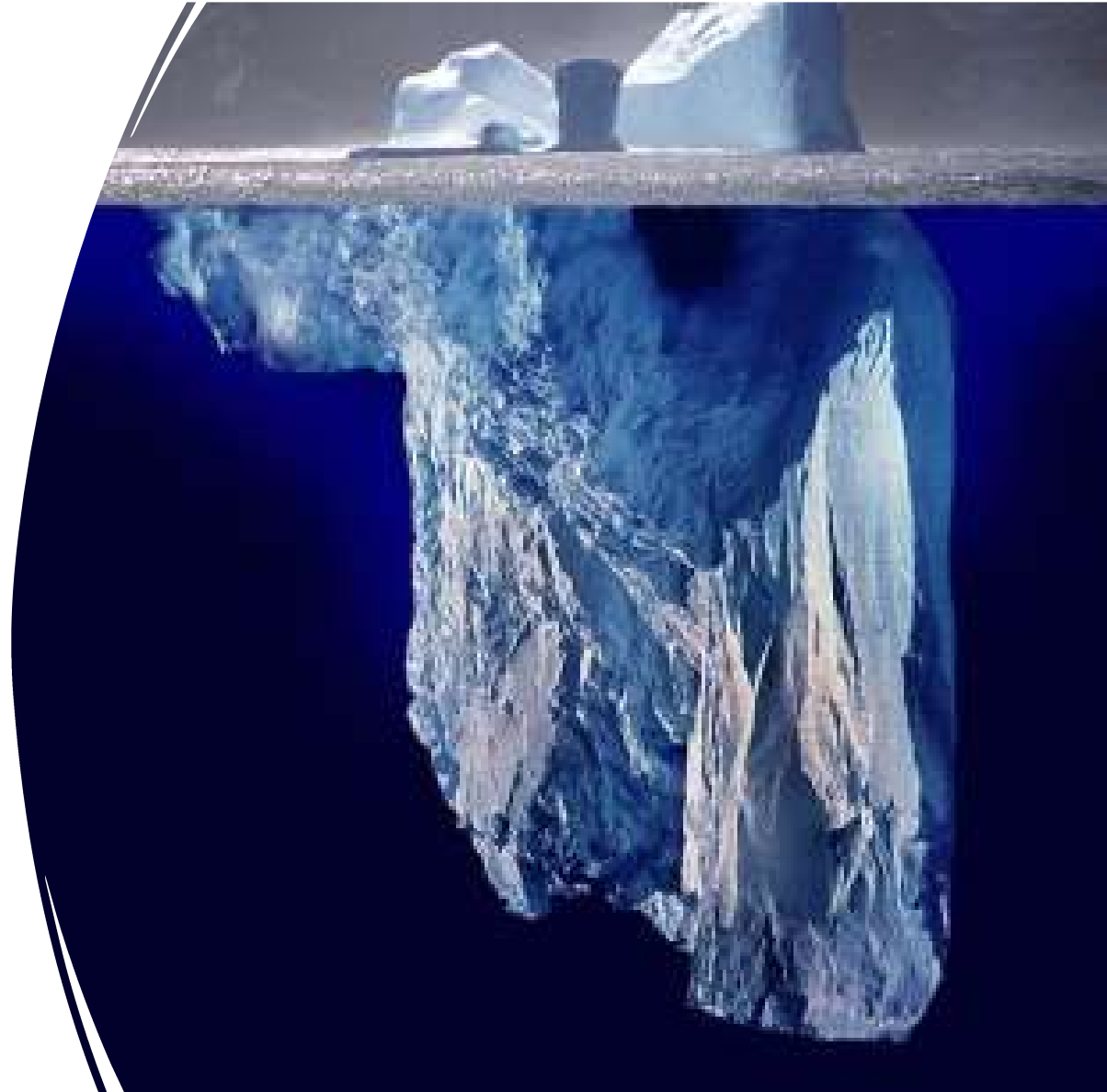

Adobe Stock | #734867776

Faglige ambitioner for psykiatrien de næste 5-10 år

- Helhedsorienteret forskning ("Det hele menneske")
- State AND trait
- Væk fra "Quick fix" generaliseringer over til tilbagefaldsfokuseret behandling
- Fokus på mangfoldighed og levet liv (fx traumer, kognitive og socialkognitive vanskeligheder)
- Transdiagnostisk forskning

Afsluttende bemærkninger

Ydmyghed overfor, hvad forskningen kan bidrage med i det daglige kliniske arbejde, og hvad der kun giver mening ved gruppebaserede statistiske sammenligninger

Ydmyghed overfor behandling, som også giver mening og kan bruges til de allermest komplekse psykiatriske patienter (som er vores primære målgruppe i den kliniske dagligdag)

”Klinisk meningsfuld effekt”

”Er behandlingen pengene og tidsforbruget værd?”